

Vi lever i en tid med materiellt välstånd och framgång, likt ingen tid före oss.

- Gå bara tillbaka 90 år i tiden då min granne föddes. Då hade bara 1 av 5 hus i Sverige vatten och avlopp.

I Sverige i dag så har vi överflöd på mat och bekvämligheter. Vi kan när som helst gå in i en mataffär eller restaurang och välja och vraka mellan olika maträtter.

- Hur hanterar vi denna enorma framgång och välgång som vi befinner oss i? Tar vi den förgivet?

Med denna välgång och framgång så kommer också frestelser och faror något som är tydligt i dagens predikotext.

- Vi ska vi bege oss till nordriket Israel i Hosea 10:1–15. Precis som oss så befann sig landet i början på Hoseas tjänst i ekonomisk framgång och välgång.

Men då liksom i delar av tredje världen i dag så kan ett år av missväxt betyda en väntande svält.

- Hur hanterade då Israel denna ekonomiska välgång och vad kan du och jag lära oss från detta?

Låt oss läsa från Hosea 10:1-15

1 Israel var en frodig vinstock som bar frukt. Men ju mer frukt han fick, desto fler altaren byggde han. Ju bättre det gick för hans land, desto finare stoder reste han.

2 Deras hjärta är delat, nu ska de lida sitt straff. Han ska själv bryta ner deras altaren och förstöra deras stoder.

3 Nu ska de säga: "Vi har ingen kung, för vi fruktar inte Herren. Och en kung, vad skulle han kunna göra för oss?"

4 De talar tomma ord, de svär falska eder och sluter förbund, och domen skjuter upp som en giftig planta ur åkerns fåror.

5 De som bor i Samaria ska vara rädda för kalven i Bet-Aven. Folket ska sörja över den, avgudaprästerna ska darra, eftersom dess härlighet ska föras bort i fångenskap.

6 Också den ska föras till Assyrien som en gåva åt den store kungen. Skam ska Efraim få, Israel ska komma på skam med sina planer.

7 Samariens kung ska försvinna som en pinne på vattnet.

8 Ödelagda blir Avens offerhöjder, Israels synd. Törne och tistel ska skjuta upp på deras altaren. Då ska man säga till bergen: "Göm oss!" och till höjderna: "Fall över oss!"

9 Israel, ända sedan Gibeas dagar har du syndat. Där har de stannat, utan att kriget mot brottslingarna nådde dem i Gibeas.

10 När jag vill ska jag tukta dem. Folken ska samlas mot dem när jag binder dem vid deras dubbla synd.

11 Efraim är en inkörd kviga som gärna vill tröska. Men jag ska lägga ett ok över hennes vackra nacke. Jag ska spänna för Efraim, Juda ska plöja, Jakob ska harva.

12 Så åt er i rättfärdighet, skörda efter kärlekens bud, bryt er ny mark. Det är tid att söka Herren, tills han kommer och låter rättfärdighet regna över er.

13 Ni har plöjt ogudaktighet, ni har skördat orättfärdighet, ni har ätit lögnens frukt, för du har förlitat dig på din egen väg, på dina många hjältar.

14 Stridslarm ska stiga bland dina stammar, och alla dina fästen ska ödeläggas som när Bet-Arbel ödelades av Shalman på stridens dag och mödrar och barn krossades.

15 Så ska Betel göra med er för er stora ondskas skull. När gryningen kommer är det förbi, förbi med Israels kung!

[Bön]

- I kapitlet innan som vi la märke till förra veckan så beskrivs en högtid som man firade i anslutning till jordbruksåret.

Vad som brukade karakterisera dessa högtider var glädje och tacksamhet till Herren över det man skördat.

- Men Hosea börjar med att säga i Hos 9:1-2 **Gläd dig inte, Israel, jubla inte som folken, för du har varit otrogen och kommit bort**

från din Gud. Du har älskat prostitutionens lön på alla tröskplatser. Logen och vinpressen ska inte föda dem, och vinet ska slå fel för dem.

Dom befinner sig i enorm ekonomisk framgång. Men Herren säger gläd dig inte, jubla inte. Varför då? Dom hade varit otrogna mot sin Gud och Hosea fick i uppgift att illustrera detta genom att gifta sig med en otrogen hustru.

- Hur hade dom då varit otrogna?

I Hos 10:1-2 så står det:

1 Israel var en frodig vinstock som bar frukt. Men ju mer frukt han fick, desto fler altaren byggde han. Ju bättre det gick för hans land, desto finare stoder reste han.

2 Deras hjärta är delat, nu ska de lida sitt straff. Han ska själv bryta ner deras altaren och förstöra deras stoder.

- Gud hade gjort Israel likt en frodig vinstock som bar frukt. Landet och folket fick smaka Guds välsignelser.

Men vad gjorde dom i allt sitt välstånd och framgång? Tackade, prisade och glädde sig i honom. Nej! Dom kände inte honom. Det står i v.1:

- **Men ju mer frukt han fick, desto fler altaren byggde han. Ju bättre det gick för hans land, desto finare stoder reste han.**

Istället för att vända sig till källan för all denna välsignelse så gjorde dom som folken runt om dom.

- Dom började lita på avgudar för sitt välstånd och trygghet. Dom gjorde altaren till Baal, den kananitiska storm och fertilitets guden som dom kringliggande folken tillbad för att få regn och avkomma.

Dom började lita på avgudar och hade som profeten Jeremia senare kom att säga: **"övergett mig [alltså Herren], källan med det levande vattnet, och gjort sig usla brunnar som inte håller vatten" (Jer 2:13).**

- Likt Israel i öknen så hade dom gjort sig guldkalvar för att tillbe Herren. Senare så kom guldkalvarna att associeras med Baalsdyrkan.

För sin välgång, för sin trygghet så litade dom på avgudar istället för på Herren.

- Och vad kommer Herren då att göra? Han säger att han ska bryta ner deras altaren och stoder. Han visar på att dom har litat på en lögn.

Dom sökte Baal och andra avgudar för att få rika skördar och avkomma.

- Men i Hos 10 så kommer Gud att ta bort och döma allt det dom hade litat på och visa på att de är likt vad Jeremia sa usla brunnar som inte kan hålla vatten.

I Hosea 8 så såg vi för två veckor sedan hur Israel för att få sina grundläggande behov mötta förtröstad på:

1. Människogjorda ledare istället för Gud (8:4)
2. Människogjorda avgudar istället för Gud (8:5-6)
3. Människogjorda allianser istället för Gud (8:7-10)
4. Människogjord religion istället för Gud (8:11-14)

- I Hosea 10 så kommer vi se hur förgängligt och meningslöst det är att förlita på dessa och hur Gud kommer se till så allt detta döms och tas bort.

Vi befinner oss likt Israel också i ekonomiskt överflöd. Oavsett om du bor i lägenhet, hus, hur mycket pengar du tjänar eller har på kontot så lever vi i jämförelse med människor tidigare i historien och majoriteten av världens befolkning i dag i överflöd.

- Tar du det förgivet? Det överflöd som vi har i västvärlden är ett uttryck på Guds allmänna nåd mot människor och den är en frukt av den judeokristna världsbilden som byggt upp det västerländska samhället och spridits runt om i världen.

Men i dag lever vi i en postkristen tid där man som Voddie Baucham sagt sågar av den gren man sitter på. Det kristna arv vi har.

- Tar du, tar jag förgivet det välstånd vi har? Jag måste erkänna att jag så lätt gör det.

Vad sätter vi vårt hopp till, vad litar vi på för denna välgång som är ett uttryck för Guds allmänna nåd.

- Förtröstar vi på ett ekonomiskt eller politiskt system? Förtröstar vi på ett socialt skyddsnät, ett utvecklat sjukvårdssystem, vår utbildning, bankkontot, huset, bilen, vår egen förmåga eller något annat?

Var har vi vår trygghet i? Allt det vi litar på istället för Herren det är avgudar.

- Några av oss i kyrkan håller just nu på i *Tid med Gud* att läsa igenom Predikaren som betonar meningslösheten.

Vi föds nakna utan något och en dag då vi tar vårt sista andetag så kommer allt vi har att tas bort. Allt det som vi kanske litar på kommer att förvinna. Men en sak kommer att bestå...

- När det gäller Israel så betonar kap 10 framförallt två saker hur Gud dömer och tar bort först deras avgudar och altaren och sen deras kung.

Låt oss lägga märke till två saker i texten. Först i vers 1-8 från frukt till törne.

- Gud hade välsignat Israel så att hon bar riklig frukt, men vad hade hon gjort? I otro sökt andra älskare. Sökt andra gudar.

Det är som Andrew Sach chockerande sagt som om Israel gått till sängs med en annan gud.

- Nu så avslöjas hennes villfarelse då Gud bryter ned hennes altaren och avgudastoder och hon får ta sitt straff.

Det kommer komma till punkten i vers 3 där Israel säger: **"Vi har ingen kung, för vi fruktar inte Herren. Och en kung, vad skulle han kunna göra för oss?"**

- Israel skulle som straff för sitt uppror komma in i en tid där kupp efter kupp ägde rum där kung efter kung dödades och en ny kung tog dess plats.

Det var som om Gud tog bort sin återhållande hand och människors ondska släpptes lös så anarki, laglöshet börjar råda.

- Och roten på detta är Israels bekännelse. **För vi fruktar inte Herren. Vad kan en kung göra för oss.**

Detta får oss att tänka tillbaka på Domarboken med den nedgående spiral som vi ser där.

- I Hos 9 så nämnde Dennis Gibea som även återfinns i detta kapitel med den ondska som männen i denna stad visade när dom ville våldta den levitiska mannen och behandlade hans biustru värre än ett djur.

Hur alla männen inklusive leviten och mannen i huset behandlade biustrun och husets dotter var helt horribelt.

- Och sen så följer ett krig som nästan utplånar en hel stam. Den nedgående spiralen har gått så djupt så Israel befinner sig i samma moraliska förfall som man gjorde i Domarboken.

I kapitl 17-21 i Domarboken innan och efter händelsen vid Gibea så finns en refräng som återkommer. På den tiden fanns ingen kung i Israel.

- Det fanns ingen kung och var och en gjorde det som var rätt i sina egna ögon.

Israel hade inte bara förkastat Herrens val av kung och tillsatt sina egna kungar. Dom hade som folket tidigare 1 Sam 8:7 gjorde förkastat Gud från att vara deras kung.

- Dom fruktar och litar inte på honom. Om vi jämför Domartiden och nordriket Israels tid med Sverige i dag så är det skrämmande likt.

Gud behandlas inte som kung. Utan jaget, den uttrycksfulla individualismen betonar människans självständighet där vi blivit vår egen kung och Gud.

- Vi står inte längre under Gud och hans ord utan likt i Domarboken var och en gör det som känns rätt i hans egna ögon.

Och vi som kristna är inte immuna mot detta. Vi är mer påverkade av vårt sekulära samhälle än vi tror.

- Den stora avguden i vår tid är "jaget" vårt själviska oberoende där känslorna får styra med slogans som: "Om det bara känns bra för dig så är det rätt för dig"

Vårt samhälle har ersatt Gud med "jaget" och denna världsliga religion och filosofi har smugit sig in hos oss kristna.

- Jag skulle vilja hävda att den sekulära religion som vi ser genomsyra västvärlden är ett uttryck för Guds dom.

Istället för att förtrösta på Gud så hade Israel i v. 4 ingått allianser och förbund för sin trygghet.

- Men domen skjuter upp som en giftig planta ur åkerns fåror. Detta kan antingen syfta på domen eller rättliga dispyter.

Tänk er i jordbrukssamhällets Israel en åker med den mat som ägaren har sått för att täcka sitt matbehov för det kommande året, men så sprids en giftig planta som kväver och förstör skörden.

- Denna planta antingen det har att göra med Israels rättsliga dispyter eller Guds dom sprider sig likt en giftig växt som förstör skörden över Israel.

Guldkalvarna som vi tidigare nämnt om som Jeroboam I satte upp för alternativ tillbedjan istället för i Jerusalem dessa var nu förknippade med Baalstillbedjan.

- Istället för att frukta Gud så fruktade Israel nu avgudakalven i Bet-aven.

Denna guldkalv var placerad i Betel som betyder Guds hus, men som nu fått det hånfulla smeknamnet Bet-Aven, syndens eller ondskans hus.

- Men denna avgud, denna guldkalv kom att bäras bort i fångenskap till Assyrien.

Det ironiska är: Den kunde inte gå, den kunde inte röra sig. Den kunde inte försvara sig för den var människogjord och död. Hur dåraktigt är det inte att förtrösta på en avgud som denna.

- Vi kanske tänker, hur blåsta, hur dumma kan dom vara. Men är inte vi också benägna att förtrösta på substitut, källor som inte kan hålla vatten.

Hur benägna är inte vi att förtrösta på människor. I v.7 så ska Samariens kung föras bort som en pinne på vattnet.

- Tänker er en liten å eller flod och en pinne som slängs i vattnet. Den ger ingen stabilitet, den ger ingen fasthet utan bara flyter bort och försvinner.

Men Herren är en fast klippa, en tillflykt som bergfast står kvar. I Guds dom i v. 8 så blir Avens offerhöjder Israels synd förstört. Törne och tistel ska skjuta upp på deras altaren.

- Och vad är då folkets gensvar: Då ska man säga till bergen: "Göm oss!" och till höjderna: "Fall över oss!"

Jesus citerar dessa ord i Luk 23:30 när han hänger på korset och förkunnar om Guds dom för dom som föraktade honom.

- Dessa ord citeras också i Upp 6:16 om den slutliga domen. Där människor önskar att bergen skulle gömma dom och höjderna falla över dom för att undvika Guds vredes dom.

Det är inte bara Israel som för sin otrohet och förtröstan på avgudar går från frukt till törne och får möta domen.

- Israels dom är som en försmak på den slutliga domen då allt som människor förtröstat på i stället för Jesus kommer att tas bort och dömas.

Tiden tickar och vi närmar oss den slutliga domen för var dag som går. Även om vi inte skulle leva i den sista generationen så tickar tiden för oss då du och jag kommer få lämna detta jordeliv.

- Du kanske lever på höjdpunkten av ditt liv rent mänskligt talat, men en dag och kanske snabbare än du tror så kommer du få lämna detta jordeliv.

Domen är en verklighet och vad utfallet blir det står och faller med: Vad är det du tror och litar på? [Paus] Och våra liv här och nu blir som en spegel på detta.

- Vilket för oss till vår andra punkt. Den första var från frukt till törne och nu för det andra:

Vad man sår får man skörda i v.7-15.

- I den första delen så betonas hur Gud dömer Israels avgudar och falska religion.

I denna del som överlappar med den förra så har vi ett så kallat kiastiskt mönster som **börjar och slutar på samma sätt** där det som författaren genom den heliga Andes inspiration vill betona hamnar i centrum.

- Här så är det kungen som döms och tas bort. I v. 7 och 15 så förgörs, så tas kungen bort.

Och detta sker v. 9 och 14 genom krig.

- Vers 9 som nämner händelsen i Gibeon med leviten, bihustrun, det sexuella förfallet och kriget som nästan utrotar hela Benjamins stam nämns här då Israel under Hoseas tid fortsätter på samma sätt

Sen dess har dom syndat och på hebreiskan så kan texten här tolkas som en fråga: Har inte kriget drabbat dom onda i Gibeon?

- Israel följer i deras fotspår och kriget, assyriernas invasion kommer lika visst som Gibeon drabbades av krig att drabba dom.

I v. 10 så ska folken med assyrierna i spetsen samlas till doms mot dom när Herren binder dom, håller dom ansvariga för deras dubbla synd.

- Vad denna dubbla synd innebar förklarar inte texten. Kanske var det dom två avguda kalvarna eller som i Jeremia 2:13 att dom övergett Herren källan till levande vatten och vänt sig till avgudar, att dom gjort sig usla brunnar som inte kan hålla vatten.

Striden, kriget ska drabba dom med fruktansvärda konsekvenser. Likt Bet-Arbel ödelades av Shalman på stridens dag så ska Israels alla försvarsfästen ödeläggas.

- Detta är ingen strid som vi vet något om utifrån Bibeln men det var något som alla läsarna kände till. Förmodligen så var det någon av dom assyriska kungarna med namnet Shalmanassar som invaderade Bet-Arbel.

Det vore som om man hade sagt till någon på Hawaii. Precis som på stridens dag i Pearl Harbor.

- Låt oss ta ett steg till in i kiasmen där vi börjar närma oss det viktigaste. **I v. 11 och 13 så används ordet för att plöja.**

Det är ifrån v. 11-13 som vi får namnet på vår andra punkt i denna predikan: Det man sår det får man skörda.

Låt oss läsa v.11-13:

11 Efraim är en inkörd kviga som gärna vill tröska. Men jag ska lägga ett ok över hennes vackra nacke. Jag ska spänna för Efraim, Juda ska plöja, Jakob ska harva.

12 Så åt er i rättfärdighet, skörda efter kärlekens bud, bryt er ny mark. Det är tid att söka Herren, tills han kommer och låter rättfärdighet regna över er.

13 Ni har plöjt ogudaktighet, ni har skördat orättfärdighet, ni har ätit lögnens frukt, för du har förlitat dig på din egen väg, på dina många hjältar.

- Här så kommer vi tillbaka till jordbruksillustrationer. Efraim, alltså Israel likställs vid en kviga.

Och här så finns en koppling som inte märks i Folkbibeln som jag använder. Ordet för kviga, som är en ung ko är samma som för guldkalven som dom tillber.

- Jag säger det igen: Ordet för kviga, som är en ung ko är samma ord på hebreiska som ordet för guldkalven som dom tillber.

Vi ser i GT principen av att man blir lik det man tillber. I sin dyrkan av avgudar så gjorde Israel det för att få skörd.

- Och nu så likställs Israel i v. 11 vid en kviga som gärna vill tröska.

Man tröskade genom att antingen slå på säd för agnarna som man inte äter skulle skiljas från skälva sädeskornet som man bakade bröd ifrån.

- Sen kastade man en plats med vind upp allt i luften och agnarna som var lättare blåste bort och sen så samlade man ihop sädeskornen.

Ett sätt att tröska var att låta djur gå över säden för att få bort agnarna från kornen.

- I GT:s lag så ingick att djuret i så fall fritt fick äta av kornen. Efraim, är en inkörd kviga som gärna vill tröska och få skörd.

Men istället för att gå fritt och ledigt så säger Herren att han ska lägga ett ok över hennes nacke och att hon hårt skulle få arbeta.

- I v. 13 så beskrivs hur hon hade plöjt ogudaktighet och där med fick skörda orättfärdighet och ätit lögnens frukt.

Detta för att hon förlitat sig på sin egen väg och sina många hjältar eller stridsmän.

- Än en gång så ser vi att istället för att lita på Herren hur hon förlitat sig på substitut, saker som likt avgudar fått ersätta Herren.

Här så litar Israel på sig själv och mänsklig styrka. Och kan inte vi känna igen oss här.

- Genom domen så uppenbaras att det som Israel i sin framgång litat på bara är usla brunnar.

Det hon sår får hon också skörda. Hon får ta konsekvenserna av det. Allt hon litade på togs ifrån henne och allt som väntade var domen.

- Israel misslyckades, men det finns ett sant och bättre Israel. I Matt 2:15 så citeras Hos 11:1 ut ur Egypten kallade jag min son som i Hosea handlar om Israel.

Men Matteus visar på att det är som en skugga som pekar bortom Israel på det sanna och bättre Israel som är Jesus.

- Till skillnad från Adam och Israel så bestod Jesus frestelsens test där han i allt förlitade på Fadern.

Han som var rik blev fattig för vår skull (2 Kor 8:9). Han räknade inte tillvaron som Gud som ett segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt när han blev lydig ända in i döden.

- Han det sanna och bättre Israel dog och uppstod för att genom sin trohet rädda både judar och hedningar som förlitar sig på honom i liv och död.

Det centrala i kiasmen är v. 12 där principen det man sår får man skörda lyfts fram.

- Här så har vi tre befallningar till Israels folk: Så i rättfärdighet. Alltså med andra ord: Återvänd till Herren.

Vänd er i förtröstan till honom, tillbaka till förbundet med vår Gud. Skörda efter kärlekens bud. Skörda förbundskärlek från Gud.

- Och bryt er ny mark. Skörda i gemenskapen med Gud.

V. 12 avslutas med att säga vad dessa befallningar handlar om: **Det är tid att söka Herren, tills han kommer och låter rättfärdighet regna över er.**

- Det är detta som är det centrala i hela Hos 10:8-15. Det är tid att söka Herren, tills han kommer och låter rättfärdighet regna över er.

Vi har alla likt Israel varit trolösa, vi har alla förtröstat på annat än Gud, men det finns en som i allt har varit trogen och trofast, Jesus det sanna och bättre Israel.

- Han är värd all vår tillit. Du kan lita på honom. Vi kommer få skörda konsekvenserna av det vi litar på.

Gal 6:7-8 säger 7 **Bedra inte er själva, Gud lurar man inte: det människan sår ska hon också skörda. 8 Den som sår i sitt kött får av köttet skörda undergång, men den som sår i Anden får av Anden skörda evigt liv.**

- Här så talas inte om en gärningslära. Finns det något du litar på i stället för på Herren? Litar du på din egen förmåga, talang eller något annat? Eller litar du på Herren?

När vi får möta lidande och svårigheter så uppenbaras vad vi litar på.

- Och vi måste alla erkänna att det finns saker som vi litar på som får ta Guds plats i våra liv.

Men dom är bara usla brunnar som inte kan hålla vatten.

- Och ytterst så kommer den slutliga domen avslöja vad det är vi litar på.

Jesus kommer komma tillbaka för att döma levande och död och rädda sitt folk till sig. Guds vrededom kommer närmare för varje dag som går.

- Israel och den sista tidens människor önskar att bergen skulle gömma dom och höjderna falla över dom för att skydda dom från Guds vredes dom.

Men det finns bara en säker plats bara en sak som består på domen och det är att förtrösta på Jesus.

- Jesus själv säger i Joh 5:24 Jag säger er sanningen: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet.

Den som litar på honom kommer aldrig att stå där med skam (Rom 10:11)

- Så låt oss söka honom. Ju mer vi lär känna honom desto mer lär vi oss att lita på honom.

Detta är en process genom livet där vi mer och mer lär oss att förstå Guds godhet och åtnjuta honom.

- **Det är tid att söka Herren, tills han kommer och låter rättfärdighet regna över er.**

[Låt oss be]